

Oppsummering *Bedre i lag* – Troms og Ofoten

En arena for samhandling i psykiske helse- og rusfeltet

2023

Gretha Evensen, Gaute Strand og Elin Sivertsen

Innhold

Innhold	1
Innledning.....	0
Lokal forankring og forberedelser	1
Bakgrunn.....	1
Planleggingsfase og arbeidsgruppe	1
Gjennomføring	2
Praktisk, lokalisasjoner og deltakere	2
Seminardag og arbeidsprosess.....	3
Første fase – inn toning og faginnlegg	3
Arbeidsfasen: gruppearbeid. Fra ide til tiltak.....	3
Sluttfasen med forpliktelse og handlingsplaner	4
Kjerneutfordringer for lokal samhandling.....	5
Sentrale mål og tiltak i videre samhandling	5
Evaluering.....	6
Evalueringer fra intervju	6
Evalueringer fra Menti etter seminarer	6
Evalueringsmøte av arbeidsgruppa	7
NAPHAS egenvurdering av prosessarbeidet	8
Implikasjoner for videre behov for effektevaluering	9
Vedlegg.....	9
Vedlegg 1. Invitasjon <i>Bedre i lag</i>	9
Vedlegg 2. Program	9

Innledning

Denne oppsummeringen er siste delrapport fra samhandlingsprosjektet *Bedre i lag*, som ble gjennomført i Troms og Ofoten 22.-25. mai 2023.

Bedre i lag arbeidet/konseptet er et initiativ fra NAPHA, og Statsforvalteren i Troms og Finnmark, og Nordland. NAPHA ønsket å bidra til en samordnet og annerledes innsats for å styrke samhandling mellom tjenester og nivå innen psykisk helse og rusfeltet, med et særlig fokus på bruker og pårørende i sentrum. Både NAPHA som kompetansesenter og Statsforvaltere har et ansvar for å støtte opp om, styrke og bistå med kvalitetsutvikling rundt samhandling i fagfeltet.

Det forelå et regionalt og samlet ønske om større grad av involvering og samskaping med tjenestene og bruker -og pårørendefeltet, som grunnlag for å skape rom for felles forståelse av lokale samhandlingsutfordringer og for felles ansvar og eierskap til forbedring og utviklingsarbeid. Med dette utgangspunktet utviklet *Bedre i lag* konseptet seg til å preges av to viktige prinsipper eller intervensjoner: å samle lokale samhandlingsaktører og å bruke prosessarbeid som arbeidsform.

Samle fagfolk og brukerrepresentanter i en region for å finne ut bedre måter å samhandle på, utfra lokal kontekst

Prosessarbeid – definere lokale utfordringer sammen og finne lokale løsninger sammen

Oppsummeringen beskriver bakgrunn for *Bedre i lag* innsatsen, forarbeidet med lokal forankring og arbeidsgruppe, praktisk og prosessuell gjennomføring på seminardager, oppsummeringer fra det faglige arbeidet og foreløpige evalueringer.

Bedre i lag i Troms og Ofoten 22.-25. mai 2023

- Arbeidsgruppe bestående av representanter fra: Statsforvalter, NAPHA, RIO, Mental Helse og lokale representanter fra UNN (Samhandlingsenhet, SPHR/DPS), FACT, og kommunale tjenester
- Mål: God lokal samhandling om tilbud til personer med psykisk helse og rusutfordringer
- Deltakere: Ledere og utvalgte ansatte i lokale kommunale psykisk helse og rustjenester, UNN og NAV, fastleger og brukerorganisasjoner. Totalt ca 180 deltakere
- Fire fysiske dagssamlinger i Harstad, Finnsnes, Tromsø og Nordreisa.
- Arrangør: Statsforvalter i Troms og Finnmark, NAPHA, Rio, Mental helse, UNN og Kommunene
- Innhold: Faginnlegg om brukerperspektiv, forskning, og praksiserfaringer med samhandling
- Arbeidsform: Innlegg og prosessarbeid i grupper som resulterer i konkrete, lokale handlingsplaner med lokale mål og tiltak for bedre samhandling

Lokal forankring og forberedelser

Bakgrunn

Bedre i lag arbeidet i Troms og Ofoten ble påbegynt i 2020-2021, hvor lokal arbeidsgruppe planla og arrangerte todagers webinar i februar 2021. I tillegg til fag -og forskningsinnlegg ble det tilrettelagt Workshop med grupper sammensatt fra ulike tjenester, og tjenestenivå, med representasjon fra brukerfeltet. Her ble det påbegynt et arbeid med å definere utfordringer, mål og prioriterte tiltak for å styrke samhandlinga lokalt. Utfra dette arbeidet ble det utarbeidet en rapport om lokale samhandlingsutfordringer og råd for forbedringsområder, som dannet et utgangspunkt for *Bedre i lag* i 2023.

Erfaringer fra *Bedre i lag* arbeidet i Finnmark viste betydningen med flere fysiske oppfølgingsseminarer i fylket, med et formål om å samle de lokale naturlige samarbeidspartnere i en region tilhørende et HF/DPS. En viktig betraktning nord i Norge er tilrettelegging for deltakelse med tanke geografi og reisetid, slik at det skal være mulig å delta på en dag uten for lang reisetid.

På samme måte som det ble gjennomført oppfølgingsseminarer i Finnmark forelå det et sterkt ønske om å fysiske *Bedre i lag*-samlinger også i Troms og Ofoten. Stor innsats, entusiasme og ressurser fra Statsforvalteren sin side, i form av økonomiske virkemidler, koordinering og faglige bidrag gjorde det mulig å gjennomføre 4 samlinger, som dekket alle 5 SPHR/DPS-opptaksområder i mai 2023.

Planleggingsfase og arbeidsgruppe

Bedre i lag konseptet innebærer å danne en arbeidsgruppe i forkant av seminarene, for å utforme innhold basert på lokal kunnskap og erfaring om samhandlingsutfordringer og ønskede forbedringsområder. Det er ønskelig at arbeidsgruppa representerer begge tjenestenivå og NAV, samt bruker og pårørendefeltet. I tillegg til lokal kunnskap og bistand for å gjennomføre seminardagene, er det å rekruttere deltakere en viktig oppgave for arbeidsgruppa. Arbeidsgruppa i Troms og Ofoten ble etablert februar 2023, etter et initiativ fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, og med et samarbeid med NAPHA. Deltakere i arbeidsgruppa besto av Statsforvalteren i Troms og Finnmark, NAPHA, representanter fra Mental Helse og RIO, representant fra Helsefelleskapet i Troms og Ofoten og utvalgte kommuner og FACT team. Det ble i løpet av vinteren gjennomført 6-7 arbeidsmøter hvor det i fellesskap ble drøftet og planlagt form og innhold på seminardagene, både faglig og praktisk. Blant annet beslutninger om lokalisasjoner for de 4 dagen og ikke minst rekruttering av deltakere ble besluttet og delvis utført av arbeidsgruppa.

Det ble lagt en plan på å gjennomføre 4 seminardager påfølgende dager, med samme program, i Harstad, Finnsnes, Tromsø og Sørkjosen i Nordreisa kommune. Statsforvalter laget invitasjon (se vedlegg 1) med påmelding, som ved hjelp av arbeidsgruppa ble forsøkt distribuert ut til deltakere. Det var en målsetning om

representasjon fra alle kommuner, lokalt NAV, spesialisthelsetjenesten og bruker- og pårørendeorganisasjonene på feltet. For å jobbe med samhandling på tjenestenivå var det

spesielt ønskelig med deltakelse fra ledere, fagutviklere, fastleger, kommunepsykologer, og ansatte med et særlig ansvar for samhandling og koordinering.

Variierende grad av påmelding i de ulike regionene, krevde målrettet innsats fra arbeidsgruppa siste uka før planlagte seminarer. Dette i form av direkte kontakt med aktuelle ledere for å rekruttere "de riktige deltakerne" til seminarene.

Gjennomføring

Praktisk, lokalisasjoner og deltakere

Seminardagene ble gjennomført i Harstad, Finnsnes, Tromsø og Nordreisa. Det var Statsforvalteren som koordinerte mesteparten av det praktiske, mens NAPHA hadde ansvaret for gjennomføringen av dagene. Seminardagen var gratis med servering av lunsj. Mange i arbeidsgruppa ble med på alle seminardagene.

Deltakere på de ulike dagene:

- Harstad (opptaksområde SPHR Sør-Troms), 22. mai: 57 deltakere. Kommunerepresentasjon fra Harstad, Kvæfjord, Kjelsund, Narvik, Evenes, Salangen, representasjon fra NAV, 2 fastleger og spesialisthelsetjenesten. Sterk representasjon fra brukerorganisasjoner.
- Finnsnes (Opptaksområde SPHR Midt- Troms), 23. mai: 30 deltakere. Kommunerepresentasjon fra Målselv, Ibestad, Senja, Nordreisa, Dyrøy
- Tromsø (Opptaksområde SPHR Tromsø og omegn): 39 deltakere, kommunerepresentasjon fra Tromsø kommune, NAV, Balsfjord, Karlsøy, UNN
- Sørkjosen i Nordreisa kommune (Opptaksområde SPHR Nord -Troms): 24 deltakere: kommunerepresentasjon fra Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, spesialisthelsetjenesten. Svak brukerrepresentasjon

Oppsummert lyktes arbeidsgruppa med å sikre brukerrepresentasjon på seminarene på tre av fire lokasjoner, mye som følge av iherdig innsats fra regionledere i organisasjonene. Mental Helse var dessverre dårlig representert, og det var få erfaringskonsulenter på samlingene, noe som trolig avspeiler den reelle situasjonen i tjenestene i Nord-Norge.. Deltakelse fra spesialisthelsetjenesten var tilfredsstillende på tre av fire lokasjoner, mens kommunene var godt representert, med unntak av de minste kommunene, og to av de store kommunene i regionen. NAV var i all hovedsak godt representert på samlingene.

I forkant ble deltakere fordelt i grupper med et mål om en gruppesammensetning som skulle gjenspeile samhandlingsaktører utfra lokal praksiskontekst.

Seminardag og arbeidsprosess

Første fase – inn toning og faginnlegg

NAPHA jobbet i forkant med en intern kjøreplan med arbeidsfordeling, og ulike prosess verktøy for mest mulig involvering og engasjement blant deltakerne gjennom dagen (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere).

God balanse mellom korte innlegg, refleksjoner to og to, i grupper og i plenum preget dagen. For å sørge for rød tråd og tydelig ledelse gjennom dagen ble informasjon over oppgaver tydeliggjort med en PP-presentasjon (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere).

Gjennom utarbeidelse av programmet av arbeidsgruppa, var det et viktig fokus å signalisere at seminardagen skulle bære preg av felles eie og fokus på å finne løsninger sammen. Etter en bli-kjent øvelse, ønsket Statsforvalteren velkommen (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere), med presentasjon av arbeidsgruppa og innlegg Mental Helse/Rio/MARBORG.

Det ble videre viktig å tydeliggjøre at seminardagen skulle være en interaktiv workshop med aktiv deltakerinvolvering. Ved å bruke kortfilmen *Skvis*, utarbeidet av NAPHA, med påfølgende refleksjon fikk deltakere muligheten til å tone seg inn på samhandlingsutfordringer utfra egen praksiskontekst og videre løfte fram egne forventninger til dagen.

Neste del inneholdt 3 korte innlegg; om forskning på hva som fremmer samhandling, presentasjon fra Bedre i lag arbeidet fra 2021, og innlegg fra brukerorganisasjonene (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere).

Arbeidsfasen: gruppearbeid. Fra ide til tiltak

Basert på innlegg fra forskningsfeltet, brukerorganisasjonene og forbedringsønskene fra Bedre i lag 2021, ble gruppene i denne fasen utfordret på å finne viktige samhandlingsutfordringer utfra egen praksiskontekst. De skulle videre prioritere de to viktigste temaene som de ønsket å jobbe med resten av dagen. Disse skulle skriftliggjøres på hvert bord.

I pausen gjennomgikk NAPHA de to prioriterte temaområdene fra hvert bord, og valgte ut et av de for å sikre god dekning av de definerte utfordringsområdene.

Med hensikt å avgrense og tydeliggjøre, var neste oppgave å definere et konkret mål ut fra den valgte samhandlingsutfordring, som ble demonstrert med et eksempel. Målet s ble så presentert i plenum og begrunnet. Her kunne alle deltakere komme med innspill.

Neste fase var å utfordre gruppa på å tenke bredt og sammen drøfte mulige tiltak for å nå målet. Her ble de utfordret med å tenke praktisk, med fokus på hva, hvordan og hvem. Arbeidet ble skriftliggjort.

For å løfte blikket fra eget fokus, og gi deltakere mulighet til å gi innspill til andre målområder, var neste arbeidsfase en «verdenskafe». Deltakere fikk velge et annet bord,

hvor de ble introdusert for målsetninger og tiltak fra bordvert, med mulighet til å stille spørsmål og gi innspill på tiltakene eller gi nye innspill.

Den siste økten i denne delen skulle bordet samle seg igjen, drøfte tiltakene og innspillene, for så å velge ut noen få realiserbare tiltak for å nå målet.

Sluttfasen med forpliktelse og handlingsplaner

Ut fra erfaring fra Bedre i lag seminarene i Finnmark, vurderes sluttfasen som viktigst med tanke på å stimulere til handling og konkrete endringer *etter* seminardagen. Et viktig fokus var å jobbe med å få tydeliggjort realiserbare tiltak med fokus på plan og ansvar. Grappa ble her utfordret på å lage en konkret handlingsplan med fokus hva som skal skje etter seminardagen.

Avslutningsvis ble det satt av 5 minutt for hver gruppe for å presentere i plenum egen målsetning med handlingsplan med tilhørende tiltak. Her ble det åpnet rom for innspill og kommentarer. NAPHA samlet gruppenes presentasjon skriftlig i stikkordsform (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere), og oppsummerer disse i neste avsnitt.

NAPHA gjennomførte tilbakemeldinger fra dagen gjennom Menti (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere) og Statsforvalter i Troms og Finnmark oppsummerte og avrundet dagen med ønske og forventning til videre arbeid omkring lokal samhandling med utgangspunkt i egen rolle.

Arbeidsprosessen på seminardagene visuelt og forenklet fremstilt:

Kjerneutfordringer for lokal samhandling

Gjennom seminardagene utpekte deg seg noen mønstre i tema rundt samhandlingsutfordringer som ble valgt å jobbe med. Oppsummert trakk majoriteten fram:

- *Mangel på strukturerte samhandlingsarenaer og møtepunkt*
- *Å ha tilstrekkelig kunnskap om brukermedvirkning, involvere og ivareta bruker og pårørende gjennom hele pasientforløpet*
- *Uavklarte forventninger mellom samhandlingsaktører*
- *For lite kunnskap om hverandre*
- *Utydelig ansvar og oppgavefordeling*
- *Å erkjenne og anerkjenne hverandre*
- *Være tilstrekkelig tilgjengelig for hverandre*
- *Å planlegge pasientforløp og tjenesteutvikling i felleskap*
- *Å prioritere tid til samhandling*
- *At erfaringer på negativ samhandling skal befeste holdning til videre samhandling*

Sentrale mål og tiltak i videre samhandling

Fra presentasjonene fra gruppearbeidene (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere), utpekte det seg spesielt et tiltak som en del av handlingsplanen videre: *å skape struktur for samhandlingsarena med faste møtepunkt*. 13 av de til sammen 21 gruppene løftet fram betydningen av, og tiltak for, å møtes for på tvers i en fast struktur. Dette ble enten løftet fram som hovedmålsetning, eller som et tiltak for å komme i posisjon og som et fundament for å jobbe med andre målsetninger.

Flere løftet opp potensialet som lå i allerede etablerte samhandlingsstrukturer, som ikke fungerte som før. Dels på grunn av korona pandemi, dels på grunn av mangel på tid og prioritering på samhandling. I tillegg ble Helsefellesskapet som samhandlingsarena løftet fram som en samhandlingsstruktur som i større grad kunne vært benyttet for tjenesteutvikling rundt samhandling.

Flere av gruppene presenterte en handlingsplan med forpliktende tiltak i etterkant av seminardagen, eksempelvis avtale om hvem som skal koordinere møtepunkt, kontakte ressurs eller lederpersoner eller avtale om tidspunkt for kontakt.

Evaluering

Evalueringer fra intervju

Et av oppdragsmålene som NAPHA har om samhandling er å formidle eksempler om utviklingsarbeid for å stimulere praksisfeltet til bedre samhandling. Under seminardagene forsøkte vi å innhente erfaringer fra noen deltakere med utgangspunkt i deres ulike perspektiv, med antatt overføringsverdi til andre i fagfeltet.

Det er foreløpig publisert to saker på napha.no om *Bedre i lag* arbeidet i Troms og Ofoten, med et særlig blikk fra et fastlegeperspektiv¹, og om betydningen med å skape møteplass for å snakke om hvordan man sammen kan forbedre den lokale samhandlingen, både fra bruker og pårørende perspektiv, spesialisthelsetjenesten, NAV og de kommunale psykisk helse og rus tjenestene².

Oppsummert beskriver artiklene erfaringer fra deltakere som uttrykker at det har en betydning å møtes fysisk som kan ha positiv innvirkning for videre samhandling. Det relasjonelle aspektet trekkes fram, både det å bli bedre kjent og lære om andre kan gjøre det enklere og tryggere å ta kontakt etter seminardag.

Evalueringer fra Menti etter seminarer

I etterkant av hver seminardag ble det innhentet erfaringer fra alle deltakerne gjennom det digitale spørreskjemaet Menti. Fem spørsmål ble stilt, for å gradere skåre fra 1-5, hvor 5 var i stor grad fornøyd, til 1 som var i liten grad fornøyd, og mulighet for innspill og kommentarer på spørsmål 4 og fritekst på spørsmål 5.

1. *Hvilken grad er du fornøyd med gruppeoppgavene?*
2. *Hvilken grad tror du Bedre i lag vil bidra til enda bedre samhandling?*
3. *Hvordan la samlingen til rett for og bidro til: Kunnskapspåfyll, erfaringsutveksling, nettverksbygging og inspirasjon til videre arbeid?*
4. *Beskriv med et ord hvordan dagen har vært?*

Oppsummert skåret de fleste deltakerne på **4 av 5**, både på spørsmål en og to, om hvor fornøyd de var med gruppearbeidet, og om de tror at *Bedre i lag* kan bidra til bedre samhandling. På spørsmål tre var det nettverksbygging og inspirasjon til videre arbeid som skåret høyest, i gjennomsnitt over 4 på alle samlingene. På siste spørsmål så var ordet «inspirerende» det ordet som deltakere fra alle samlingene gjentok flest ganger (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere).

¹ [Å fysisk møte hverandre utgjør en forskjell for samhandlinga - NAPHA Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid](#)

² [Det å få et ansikt på folk gjør det lettere å ta kontakt, på tvers av tjenester og tilbud - NAPHA Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid](#)

Evalueringsmøte av arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa hadde et evalueringsmøte i etterkant av samlingene (vedlegg er kun tilgjengelig for deltakere).

I forhold til representasjon av deltakere i arbeidsgruppa var det enighet om fordelene med en bred og stor arbeidsgruppe, men det kunne være utfordrende å lede, og noen erfaringer på ineffektivitet. Andre uttrykte at det var bra å bruke flere møtepunkt som tok tid, for det tar tid å bli kjent og bli trygg, samt betydningen av arbeidsgruppa som læringsarena. Det kom til uttrykk mangel på fastlegerepresentasjon og pårørende representasjon, samt ledere i spesialisthelsetjenesten som kunne gjort det lettere å få til flere deltakere på ledernivå. Også ledere i FACT team kunne med fordel ha deltatt. At Helsefellesskapet var representert ble vurdert som en stor styrke.

Andre forhold med forarbeidet var utfordringen med å få nok deltakere påmeldt. Her kunne det med fordel blitt jobbet enda mer målrettet og tidligere i prosessen. Innspill på at brukerorganisasjonene kunne jobbet mer aktivt i forhold til sine lokallag for å sikre lokal representasjon. Et annet aspekt er tydeliggjøre i større grad målgruppa for samlingene. Betydningen med å få tjenesteledere og personer med beslutningsmakt til å delta var stor i forhold til tjenesteutvikling rundt samhandling.

Evaluering av selve gjennomføring av seminardagene ble uttrykt som udelt positive. Både innholdsmessig og praktisk. I forhold til arbeidsdeling var det en stor fordel at Statsforvalter tok ansvar for koordinering og praktisk, men NAPHA kunne ha fokus på innhold og gjennomføring.

Tilbakemeldinger på godt og relevant faglig innhold, både film og forskningsinnlegg, samt aktuelle brukerperspektiv og om Helsefellesskap og oppsummering fra forrige *Bedre i lag*. Selv om det kunne anes noe *samhandlingstrøtthet* fra deltakere før seminaret, greide man å få til aktiv deltakelse og engasjement. Opplegget rundt gruppe -og prosess arbeidet ble evaluert som konkret, tydelig og praksisnært. Det hadde stor betydning at gruppene var satt sammen i forkant.

Av andre nytteeffekter ble det spesielt av brukerorganisasjoner fremhevet nytteverdien med å delta i arbeidsgruppa, og at dette samt seminardagene ble erfart som en døråpner for det videre lokale arbeidet. Opplevelsen av å bli mer trygg i egen rolle og blir tatt på alvor på en god måte har bidratt positivt.

Det ble uttrykt udelt positivt omkring Helsefellesskapet representasjon, og muligheten dette gir i forhold til å følge opp og styrke videre samhandlingsarbeid.

I forhold til kostnadsaspektet så er beregnes seminardagene å ha en kostnadsramme på rundt 200 000, som betraktes av Statsforvalter å være en liten sum i forhold til sammenliknbare arrangement. Det er av interesse også fra et kostnadsperspektiv undersøke nærmere effekter over tid av konseptet med tanke på effektiv ressursutnyttelse.

NAPHAS egenvurdering av prosessarbeidet

Gjennom erfaringsdeling og drøfting, før, under og etter *Bedre i lag* piloten i Nord, både fra Finnmark og Troms og Ofoten vurderes det noen hovedelementer:

-Betydningen med å bruke tid på forarbeid og arbeidsgruppe: Det kan ikke underkjennes betydningen med å finne nøkkelpersoner som har med seg engasjement og ressurser inn i arbeidsgruppa. Dette anses som verdifullt på mange plan. Både for gjennomføring, deltakelse, forankring av tema i lokal kontekst. Ikke minst betydningen dette kan ha for bærekraft i videre utviklingsarbeid, etter seminardager.

-Betydningen med å bruke prosessverktøy som implementeringsstøtte: Bruk av prosessledelse har vært en viktig kompetanse satsning i NAPHA, og gjennom *Bedre i lag* satsningen har denne kompetansen latt seg både utprøve og utvikles. Bruk av tid for å aktivt involvere, engasjere og samskape, vurderes både være krevende, givende og gi effekter direkte rundt tematikken. Gjennom å få mulighet til å lede seminardagene erfarer NAPHA at prosessledelse krever øvelse, men viser også at arbeidet med å utarbeide tydelige prosesser i forkant og justering underveis, har en god effekt for gjennomføring. Med å bruke prosessledelse som verktøy ble lagt gode forutsetninger for å skape rom for dialog for at deltakerne kunne bruke egne ressurser for å løse utfordringer de står i.

-Betydningen av hvem som deltar: Både Statsforvalter, arbeidsgruppa og NAPHA ser betydningen av hvem som deltar på *Bedre i lag* samlingene. På disse samlingene arbeides det med tjenesteutvikling for å bedre samhandling på tvers av nivåer og tjenestetilbud. Her blir det viktig at ledere med beslutningsmakt deltar, både fra spesialisthelsetjeneste og i de ulike kommunale tjenestene. I de gruppene hvor representasjonen var god, erfarer vi at dette gir et bedre utgangspunkt for likeverdig dialog og tydelighet i handlingsplaner. I tillegg vurderer vi som svært fordelaktig med god representasjon fra bruker og pårørende feltet. I de gruppene som denne representasjonen var svak, erfarer vi at bruker og pårørendefokuset blir mye svakere, til dels forsvinnende. Disse erfaringene kan si noe om betydningen med å målretta invitasjoner skriftlig, men også arbeidet med å ta direkte kontakt og forespørsel for å få til deltakelse.

-Helsefellesskapet sin rolle. Det å sikre bærekraft i utviklingsarbeid har stor verdi, og NAPHA vurderer det som svært fordelaktig at representasjon fra Helsefellesskapet har bidratt inn i *Bedre i lag*, og kanskje enda viktigere i forhold til den videre arbeidsprosessene som kreves i etterkant av seminarene. Helsefellesskapet i Troms og Ofoten er godt etablert med en operativ tilnærming, og vil kunne spille en stor rolle for drivkraft i videre forbedringsarbeid omkring samhandling rundt målgruppa. Det er formålstjenlig å anvende og utvikle en allerede etablert samhandlingsstruktur som Helsefellesskapet er. Med å knytte *Bedre i lag* innsatsen med Helsefellesskapet kan dette bidra i å tydeliggjøre utviklingsarbeidet rundt målgruppa. NAPHA vurderer at *Bedre i lag* konseptet er et konsept som i sin helhet hører hjemme i helsefellesskapene. Der er arenaen for samhandling mellom tjenestenivå, og her er det rutiner og ny praksis skal utvikles. Her er også målgruppa innen psykisk helse og rus en tydelig prioritert målgruppe.

-Statsforvalteren sin rolle. Det var Statsforvalteren som tok initiativ til oppfølgingsseminarer etter forrige *Bedre i lag* arrangementet. Det har hatt stor betydning at Statsforvalteren i Troms og Finnmark har hatt stor tro på konseptet. Gjennom ressurser i form av engasjement, koordinering, økonomi og legitimitet har det vært avgjørende for å få gjennomført arrangementene.

Implikasjoner for videre behov for effektevaluering

NAPHA mener at det foreligger et behov for effektevaluering av samhandlingskonseptet *Bedre i lag*. Evalueringer så langt viser at det foreligger et stort potensial med å initiere til en lokale samhandlingsarenaer med tilhørende lokale arbeidsprosesser. Det ligger imidlertid usikkerhet i graden av de langsiktige effektene *Bedre i lag* kan ha for samhandlingsutfordringer.

Som kompetansesenter har samhandlingsutfordringer på tvers av tjenestenivå, vært et gjennomgående utfordringsområde i møte med praksisfeltet i årevis. Til tross for fag og forskningskunnskapen som foreligger sliter praksisfeltet med å få til god nok samhandling rundt mennesker med psykisk helse og rus problemer som har behov for samtidige og integrerte tjenester.

Som kompetansesenter har NAPHA i sitt oppdrag et ansvar med å bistå med kommuner og tilhørende samarbeidsaktører med implementeringsstøtte. Det kan imidlertid betraktes som uklart hvilke effekter ulike former for implementeringsstøtte kan ha, knyttet til arbeid rundt samhandling. Utfra erfaringene med *Bedre i lag* så langt, vil det kunne være formålstjenlig både med effektevaluering knyttet til en prosessorientert implementeringsstøtte, samtidig se på effekten dette kan ha for samhandlingsutfordringer i fagfeltet.

Vedlegg

Vedlegg 1. Invitasjon *Bedre i lag*.

Vedlegg 2. Program

Vedlegg 1. Invitasjon Bedre i lag.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark inviterer **UNN SPHR Tromsø** og omegn, Psykisk helse- og rustjenestene, NAV, Fastleger og Brukerrepresentanter i **kommunene** Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Balsfjord og Tromsø til seminaret

«BEDRE I LAG»

En samhandlingsarena i psykisk helse og rusfeltet

Hvordan få til god samhandling på tvers av tjenester og nivå, med bruker i fokus?

Seminaret er et samarbeid mellom kommuner, sykehus, brukermiljø, Statsforvalteren, Helsefelleskapet Troms og Ofoten, og Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA).

Målet med seminaret er å bidra til at kommunene, spesialisthelsetjenesten og NAV lokalt sammen med fastlegene og brukermiljøene, videreutvikler strukturer og kultur for samhandling. Brukere og pasienter med så omfattende psykisk helse- og rusproblematikk at de trenger tjenester fra begge nivå, skal oppleve hjelpeapparatet som helhetlig og koordinert.

Målgruppen er fastleger, ledere, psykologer og andre ansatte i kommunene, spesialisthelsetjenesten og NAV, som er involvert i samhandling om behandlingsforløp for pasienter innen psykisk helse og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Brukerrepresentanter og fastleger er ekstra velkommen!

Det er søkt Legeforeningen om forhåndsgodkjenning for seminaret som valgfrie kurs tellende til legers videre- og etterutdanning.

Sted: Thon hotel Polar, Tromsø

Dato: 24.05.2023

Kl. 08.45 – 15.30

Påmelding og program [HER](#). Påmeldingsfrist 10.05.23.

«Bedre i lag» er et bra tiltak fordi all tidligere erfaring og kunnskap tyder på at det å bli kjent med hverandres faglige mål og begrensninger skaper trygghet i fremtidig samarbeid»

Lars Lien, psykiater og faglig rådgiver NKROP

Vedlegg 2. Program

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeadji
Tromssan ja Finnmarkun staatihallittija

Samhandlingsatsing i Troms - Bedre i lag 2023

Program

- 08:45 | Kaffe og registrering
- 09:00 | Bli kjent
- 09:10 | Velkommen ved Statsforvalter, brukerorganisasjon og representanter fra kommuner og sykehus
- 09:30 | Kortfilm om samhandling med refleksjon
- 09:40 | Refleksjon med forventninger til dagen
- 09:50 | Pause
- 10:00 | Forskningsbasert kunnskap om praksis som fremmer samhandling v/*Kristin Trane, NAPHA*
- 10:20 | UNN-rapporten
Forslag til **utviklingsområder lokalt**
FSU sitt arbeid
- 10:30 | Innspill fra brukerorganisasjoner
- 10:45 | Pause
- 10:55 | Gruppeoppgave: drøfte og avklare utfra foregående innlegg
- 11:30 | Lunsj
- 12:20 | Gruppeoppgave
- 13:15 | Pause
- 13:30 | Verdenskafe
- 14:00 | Bordet samles - vurdere/innlemme innspill
- 14:30 | Pause
- 14:45 | Oppsummering - veien videre
- 15:15 | Avslutning - Vel hjem!

Tar forbehold om endringer i programmet